

Moderne tijd

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat de volgende elementen:

- Een juist voorbeeld van een negentiende-eeuwse emancipatiebeweging (bijvoorbeeld de vrouwenbeweging) 1
- met een juiste uitleg van het verband met de Industriële Revolutie (bijvoorbeeld door de industrialisatie gaan meer vrouwen buitenshuis werken in fabrieken, waardoor vrouwen zelfstandiger worden/gelijke rechten gaan eisen / arbeidsters komen te werken in fabrieken/grote bedrijven waardoor zij zich gemakkelijker kunnen organiseren) 1

17 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De foto uit 1911 is wel geschikt om het onderzoek te illustreren, want rond 1911 is kinderarbeid nog een maatschappelijk probleem/noodzakelijk om het gezinsinkomen op peil te houden (de foto is in die tijd niet uitzonderlijk) 2
- terwijl dat rond 1957 door de groeiende welvaart over het algemeen niet meer zo is/de foto niet aansluit bij het beeld van een groeiende welvaart/een moderne economie die in de jaren vijftig opkomt (de foto uit 1957 laat een uitzondering zien, de kinderen helpen de ouders) 2

18 maximumscore 1

Kern van een juist antwoord is, dat een foto geënceneerd/gemanipuleerd kan zijn / een momentopname is / vanuit een bepaalde/bepaalde gezichtshoek is gemaakt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Bij 1:

- De nationaalsocialisten beginnen de vervolging van de joden met het isoleren van hun joodse medeburgers van de rest van de bevolking (waardoor ze uiteindelijk deze bevolkingsgroep zonder veel tegenstand weg konden voeren), wat uit de bron blijkt als bezoek aan joodse winkels wordt tegengegaan

2

Bij 2:

- Het thema van de tentoonstelling “Ein offenes Geheimnis” wordt in de anekdote goed weergegeven, omdat hoewel er iets verschrikkelijks gebeurt (de boycotactie/discriminatie/begin Jodenvervolging), er toch geprobeerd wordt de schijn van normale (menselijke) verhoudingen op te houden, want de joodse winkelierster biedt haar kwelgeesten thee aan / de SA-mannen onderbreken hun actie voor een kopje thee bij de joodse winkelierster

2

20 maximumscore 4

Een juist antwoord bevat de volgende elementen:

- Een juist, aan het gedicht ontleend sociaaleconomisch aspect (bijvoorbeeld in het gedicht komt de hopeloosheid van de crisistijd naar voren, wat blijkt uit de vrijwillig die zonder betaling in de openbare bibliotheek werkt / hoopt dat er een betaalde baan vrijkomt / de lange rijen werklozen die wachten op een baan)
- Een juist, aan het gedicht ontleend cultureelmentaal aspect (bijvoorbeeld in het gedicht komt de ondergeschikte maatschappelijke positie van de vrouw naar voren, wat blijkt uit het ontslag dat een vrouw krijgt als zij (zoals juffrouw Jansen) trouwt / de opmerking over een vrouw die niet veel betekent in de maatschappij)

2

2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als politiek motief: de Duitse bezetter wilde de Nederlandse bevolking voor zich winnen/nazificeren/overhalen tot het aannemen van nazidenkbeelden / beschouwde de Nederlandse bevolking als Germaans broedervolk
- Als militair motief: Nederland kon een grote bijdrage aan de Duitse oorlogsvoering leveren als vrijwillig werd meegewerkt / er was geen groot bezettingsleger nodig

1

1

22 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een kenmerk van een totalitaire staat is, dat de overheid zelfs het denken van de burgers wil beïnvloeden/de burgers totaal controleert
- Uit de bron blijkt dat Jung Chang zichzelf geen kritiek op de bevelen van Mao toestaat/totaal gehoorzaam is/zelfs absurde bevelen uitvoert
- De bron is betrouwbaar, omdat het haar eigen jeugdervaringen in China betreft/zij de informatie uit de eerste hand heeft

1

1

1

23 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Je twijfelt aan de representativiteit van deze bron voor je onderzoek, omdat het hier gaat om de ervaringen/jeugdherinneringen van één persoon/meisje, die een uitzonderingspositie kan hebben ingenomen/niet van toepassing hoeft te zijn op alle Chinezen in die tijd.

24 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is, dat door de Koude Oorlog de Verenigde Staten/de Sovjet-Unie hulp bieden aan elke bondgenoot die zich voordoet / de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie elkaar beconcurreren in het vormen van een eigen machtsblok (van bondgenoten).

Opmerking

Alleen als in het antwoord het begrip Koude Oorlog op een juiste manier is verwerkt, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kolen- en staalindustrie leverde de grondstoffen voor de bewapening • door elkaars industrie op dit terrein te controleren/gezamenlijk te beheren, kon voorkomen worden dat één van de landen (met name Duitsland en Frankrijk) zich (stiekem) zou gaan bewapenen 	<p>1</p> <p>1</p>
26	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kritiek in de ingezonden brief is, dat de spot wordt gedreven/respectloos wordt omgegaan met het christelijk gebed <p>De veranderingen die uit de reactie van Mulisch blijken zijn dat (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – burgers zelfstandiger/kritischer/individueler worden. – er een proces van ontkerkelijking plaatsvindt / er kritiek op dominees en pastoors komt. – er een generatiekloof/kloof tussen jongeren en ouderen ontstaat. <p>per juiste verandering</p>	<p>1</p> <p>1</p>
27	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>Door de televisie kwamen er ook andere meningen de huiskamer binnen/kregen de gezinnen meer informatie over/uit de buitenwereld / werd de verzuiling doorbroken, waardoor sociaalculturele veranderingsprocessen (mede) op gang konden komen.</p>	